

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (NETEJA I GESTIÓ DE RESIDUS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 4 de febrer de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- S'incomplien les mesures anunciades pel consistori en relació amb els descomptes de la taxa de recollida de residus per les aportacions veïnals al sistema de recollida de residus porta a porta.
- L'any 2021 va fer més de quaranta aportacions (nombre establert per tenir el descompte), però no se li ha aplicat el descompte. Tampoc no pot aconseguir el registre de les aportacions que va efectuar.
- Creu que actualment no es comptabilitzen les aportacions amb els nous contenidors intel·ligents que s'han instal·lat.
- El setembre de 2022 va rebre dues factures d'aigua, però en cap d'elles apareixia cap compensació pel servei de porta a porta, així com tampoc les aportacions al punt verd.
- Per aquest motiu, va presentar una queixa a l'Ajuntament, però en data de la present resolució encara no ha obtingut resposta. També va posar una queixa a l'oficina del porta a porta, sense cap resolució.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient adreçar-se a **la Regidoria**

d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 9 de febrer de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 25 d'octubre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- La taxa del servei de recollida de residus municipals generats als domicilis particulars de Barcelona està regulada per l'Ordenança fiscal 3.18.
- A la disposició addicional segona d'aquesta Ordenança es regulen les reduccions per participació habitual en la recollida.
- L'Ajuntament ha dut a terme les accions necessàries per implementar la tecnologia i per poder fer l'enregistrament i el seguiment de les dades de participació per l'aplicació de les reduccions per la utilització dels sistemes de recollida individualitzada de la fracció orgànica. No obstant això, aquesta reducció començarà a aplicar-se el 2022.
- La reducció de la taxa prevista a l'Ordenança és del 30% per a les persones usuàries que facin **quaranta usos anuals, com a mínim**, del servei de recollida selectiva de la fracció orgànica.
- Les aportacions que fa la ciutadania es quantifiquen amb un clauer vinculat a les seves dades (adreça i número de contracte de subministrament d'aigua). Cada vegada que s'utilitza el clauer per obrir un contenidor de matèria orgànica, queda registrat al sistema.
- De forma semestral, s'envia a la companyia d'aigua la informació dels usuaris amb dret a la bonificació.

CONSIDERACIONS

Quant al sistema de recollida de residus porta a porta, el Pla pel clima 2018-2030 de Barcelona hi dedica una línia específica, en la qual estableix que una de les accions que inclou és el desplegament de sistemes individualitzats de recollida de residus domèstics i comercials amb l'objectiu d'incrementar considerablement el volum de la recollida selectiva a tota la ciutat i així contribuir a fer front a l'emergència climàtica.

Es pretén fer corresponsable la ciutadania per aconseguir el canvi d'hàbits necessari que també ajudarà a millorar la qualitat de vida. S'elabora així el sistema de recollida selectiva porta a porta que consisteix a lliurar els residus ben separats davant la porta de casa seguint un calendari preestablert per a cada fracció.

Amb un model porta a porta es pot fer la recollida de totes les fraccions domèstiques (resta, orgànica, vidre, envasos i paper i cartró) o només la recollida d'algunes fraccions i mantenir alguns contenidors a la via pública. Només cal separar correctament els residus i el servei te'ls recull a la porta de casa, evitant desplaçaments.

Per fomentar aquest canvi de sistema en la recollida de residus, que consisteix a lliurar-los de forma individualitzada i personalitzada, el consistori va preveure l'aplicació de bonificacions a la taxa a aquelles persones que hi participessin correctament, i també es podien aplicar mesures de control a aquelles que no hi participessin.

En aquest sentit, l'Ordenança fiscal 3.18 estableix la taxa del servei de recollida de residus municipals generats als domicilis particulars de Barcelona. La Disposició addicional d'aquesta Ordenança regula les reduccions per participació habitual en la recollida de residus, i reconeix una reducció temporal de la quota de la taxa als subjectes passius que facin quaranta o més usos anuals del servei de recollida selectiva de la fracció orgànica. D'aquesta manera, s'arriba a tenir fins a un 30% de reducció en la taxa.

Ara bé, segons l'ordenança, s'estableix que es considerarà com a exercici d'implantació l'exercici 2022 (disposició addicional segona). El ciutadà exposava que havia fet més de quaranta usos l'any 2021.

Recordem que durant el mes de maig de 2021 es va implementar la fase 1 del porta a porta a Sant Andreu del Palomar, però aquell any encara no estava vigent aquesta reducció de la taxa, ja que l'Ordenança fiscal 3.18 de l'any 2021¹ no tenia en compte aquest tipus de reducció. Per tant, el ciutadà tindrà dret a aquesta reducció de la taxa si ha fet un mínim de quaranta usos l'any 2022.

Els usos es comptabilitzen a partir de les lectures dels cubells subministrats per l'Ajuntament de Barcelona per l'aportació de la fracció orgànica en el moment de ser buidats pel servei de recollida municipal. I en el cas dels nous contenidors es registren els usos de cadascú cada vegada que s'utilitza el clauer per obrir-los.

¹ <https://ajuntament.barcelona.cat/hisenda/sites/default/files/normativa/2022-03/3.18-tasa-recogida-residuos-domicilios-particulares.pdf?profile=1>

Tot i això, l'interessat indicava, al mes de gener de 2023, que encara no s'enregistren les aportacions del porta a porta, ja que amb els nous contenidors intel·ligents que s'han instal·lat no s'enregistra correctament el nombre d'aportacions.

Posteriorment, a l'abril de 2023, aquesta Sindicatura es va posar en contacte novament amb el ciutadà, el qual manifestava que, en data de la present resolució, encara no havia rebut cap reducció de la quota de la taxa. Tenint en consideració que l'any 2022 és el primer any per a la seva aplicació, caldrà revisar per quin motiu no se li ha aplicat.

Per aquest motiu, **aquesta institució considera convenient que el consistori s'asseguri que es comptabilitzen correctament les aportacions de la fracció orgànica als nous contenidors i que s'aplica correctament la reducció de la taxa de recollida de residus.**

Cal recordar que l'**eficàcia dels serveis públics** (art. 103 de la Constitució espanyola i art. XXIII de la Carta europea dels drets humans a la ciutat) és un dels principis de la bona administració que inclou disposar d'una administració eficaç que presti amb qualitat el major nombre de serveis.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica no ha estat eficaç pel que fa a la implementació de les reduccions de la taxa del servei de recollida de residus a les zones en què s'ha instaurat el servei de recollida porta a porta.**

Tot i això, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** que revisi si es registren de forma correcta les aportacions al servei de recollida selectiva de la fracció orgànica.
- **Recomanar a la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica** que comprovi si li pertoca a l'interessat la reducció establerta a l'Ordenança fiscal 3.18.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.